

УДК 343.98

Олексій Гумін

Національний університет “Львівська політехніка”,
Навчально-науковий інститут права,
психології та інноваційної освіти,
доктор юридичних наук,
завідувач кафедри кримінального права і процесу
gumin@ukr.net
ORCID: 0000-0002-8016-945X

Вікторія Петрик

Національний університет “Львівська політехніка”,
Навчально-науковий інститут права,
психології та інноваційної освіти,
здобувач вищої освіти
vikusyapeyrik19@gmail.com

КРИМІНАЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СЕКСУАЛЬНОГО НАСИЛЬСТВА, ВЧИНЕНОГО ГРУПОЮ ОСІБ ЩОДО НЕПОВНОЛІТНЬОГО

<http://doi.org/10.23939/law2021.31.252>

© Гумін О., Петрик В., 2021

Процес успішного розслідування кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості залежить безпосередньо від того, наскільки правильно та чітко була встановлена криміналістична характеристика кримінального правопорушення. У тих випадках, коли кримінальне правопорушення вчинене групою осіб, а ще й щодо неповнолітньої особи, при розслідуванні у слідчих виникає багато труднощів. Тому важливо надати правильну характеристику цьому кримінальному правопорушенню та відшукати відповіді на деякі запитання.

Стаття присвячена криміналістичній характеристиці сексуального насильства, вчиненого групою осіб щодо неповнолітньої особи, про що йдеться у ст. 153 КК України. Важливість дослідження цього питання полягає у тому, що для успішного розкриття цього кримінального правопорушення та покарання усіх винних необхідно надати правильну характеристику цьому кримінальному правопорушенню. Особлива увага приділяється таким питанням, як предмет посягання, способи вчинення кримінального правопорушення, характерним слідам, які залишаються внаслідок вчинення цього кримінального правопорушення, особі кримінального правопорушення, особі потерпілого чи потерпілої, місцю та часу вчинення кримінального правопорушення, а також обстановці вчинення.

У цій статті було розкрито питання того, які саме способи можуть бути використані при вчиненні кримінального правопорушення: змушування дитини до

мастурбації у присутності дорослого, змушування до певних імітацій з геніталіями дорослого, змушування дитини до торкань власних геніталій, примушування до оральних, вагінальних та анальних зносин, статеві зносини із родичами (інцест), футдjobb (стимулювання геніталій ногами), фротеринг (тертя двох пенісів), трибадизм (застосовується між особами жіночої статі, полягає у терті вульв), імітація статевих зносин за допомогою пальця, насильницький петинг.

Предметом дослідження є закономірності криміналістичної характеристики кримінального правопорушення, що пов'язане із сексуальним насильством групою осіб щодо неповнолітньої особи.

Ключові слова: криміналістична характеристика, неповнолітня особа, група осіб, сексуальне насильство.

Постановка проблеми. Статистика вчинення сексуального насильства в Україні є жахливою. Важливим завданням є захист прав, свобод та інтересів потерпілої неповнолітньої особи. Для успішного розслідування кримінальних правопорушень, які пов'язані із насильством над неповнолітньою особою групою осіб, та задля профілактики вчинення кримінального правопорушення, варто надати правильну криміналістичну характеристику цьому кримінальному правопорушенню.

Аналіз дослідження проблем. Проблеми дослідження сексуального насильства та криміналістичній характеристиці цього кримінального правопорушення присвятили праці О. Синєокий, Ю. Антонян, М. Бажанов, А. Ігнатов, О. Дудоров, Л. Видонов, М. Салтевський, А. Стромило, В. Мороз, В. Василенко, С. Мукомел, В. Образцов та багато інших.

Мета статті полягає у тому, щоб привернути увагу до того, наскільки важливо надати правильну криміналістичну характеристику кримінальному правопорушенню задля успішного його розслідування, а також яким способом може вчинятися таке кримінальне правопорушення.

Виклад основного матеріалу. Перш ніж перейти до роз'яснення криміналістичної характеристики цього кримінального правопорушення, варто звернути увагу на сексуальне насильство, вчинене групою осіб щодо неповнолітньої особи.

Поняттю співучасті у КК України відповідає Розділ VI "Співучасть у кримінальному правопорушенні". Можна стверджувати, що вчинення кримінального правопорушення кількома особами, тобто у співучасті, свідчить про підвищену суспільну небезпечність учиненого. Це можна пояснити тим, що співучасть деякою мірою полегшує вчинення кримінального правопорушення а також його приховування, що створює можливість багаторазового кримінального правопорушення.

Для ефективного розслідування таких кримінальних правопорушень важливими є розроблення криміналістичної характеристики, що необхідно для безпомилкового застосування її результатів на практиці, глибшого та цілеспрямованого вивчення криміногенних умов, які спричиняють поширення такої злочинності, розроблення науково обґрунтованих висновків і рекомендацій, спрямованих на удосконалення тактики розслідування зазначених правопорушень.

Дослідники В. Танасевич і В. Образцов виділили такі елементи криміналістичної характеристики: а) спосіб вчинення кримінального правопорушення; б) обстановку вчинення кримінального правопорушення; в) умови охорони об'єкта від замаху (враховуючи характеристику осіб, пов'язаних із забезпеченням недоторканності благ, на які вчинено замах); г) маскування, спрямоване на приховування слідів злочину й осіб, що його скоїли; д) особу злочинця і спосіб його поведінки до і після вчинення злочину [8, с. 101].

Своє бачення змісту криміналістичної характеристики запропонував В. Гавло, який виділив такі елементи: а) ситуація, що виникла перед вчиненням злочину; б) спосіб злочину (підготовка, вчинення, приховування); в) слідча реальна ситуація, що склалася на момент порушення кримінальної справи; г) ситуація розслідування на початковому етапі, на момент пред'явлення обвинувачення і після нього [5, с. 123].

Проаналізувавши структури криміналістичних характеристик, М. Салтевський зробив висновок, що більшість авторів виділяє елементи, які можна звести до чотирьох основних: 1) предмет безпосереднього замаху; 2) спосіб вчинення злочину в його широкому розумінні; 3) слідова картина в її широкій інтерпретації; 4) особа злочинця. Зазначимо, що проаналізовані нами структури криміналістичних характеристик, що запропоновані останнім часом, здебільшого також виділяють елементи, які можна звести до чотирьох основних, виділених М. Салтевським, якого підтримало чимало вчених (О. Дубовий, П. Кубрак, В. Чаюк та ін.) [4, с. 130–133].

Криміналістична характеристики злочинів – це система закономірно взаємопов'язаних криміналістичних даних про елементи складу злочину певних видів злочинів, що сприяють їх розкриттю і розслідуванню [6, с. 97]. Конкретного визначення, що таке криміналістична характеристика, в юридичній літературі поки немає. Вважаємо доречним визначення криміналістичної характеристики складу злочину як системи ознак, які надають інформацію про особу злочинця та потерпілого, спосіб та знаряддя вчинення злочину, а також об'єктивну сторону конкретного злочину [7, с. 121].

Проаналізувавши криміналістичну літературу, можна сказати, що криміналістична характеристика складається з таких елементів:

- а) предмет посягання;
- б) спосіб вчинення та приховання кримінального правопорушення;
- в) найбільш характерні сліди, пов'язані з насильством;
- г) особа кримінального правопорушення;
- г) особа потерпілої (чи потерпілого);
- д) місце і час вчинення кримінального правопорушення;
- е) обстановка кримінального правопорушення.

А) Предметом посягання цього кримінального правопорушення є статева свобода та статева недоторканість особи, у цьому випадку – неповнолітньої особи. У п. 12 ч. 1 ст. 3 КПК України зазначено, що неповнолітня особа – це малолітня особа, а також дитина у віці від чотирнадцяти до вісімнадцяти років. Також щодо предмету посягання сексуального насильства щодо неповнолітньої особи, варто зазначити про здоров'я, честь та гідність, а також психічний стан особи.

Б) Щодо способу вчинення, то сексуальне насильство проявляється як шляхом фізичного (тактильного) контакту до дитини, так і без нього.

Серед тактильних способів прояву сексуального насильства щодо дитини є такі:

- змушування дитини до мастурбації у присутності дорослого;
- змушування до певних імітацій з геніталіями дорослого;
- змушування дитини до торкань власних геніталій;
- примушування до оральних, вагінальних та анальних зносин;
- статеві зносини із родичами (інцест);
- футджоб (стимулювання геніталій ногами);
- фротеринг (тертя двох пенісів);
- трибадизм (застосовується між особами жіночої статі, полягає у терті вульви);
- імітація статевих зносин за допомогою пальця;
- насильницький петинг.

Щодо сексуального насильства без фізичного контакту до дитини, можна виділити такі:

- використання порнографічних дитячих зображень та відео;
- змушування дитину ніяковіти, за допомогою розпусних поглядів;
- змушування дитини спостерігати за мастурбацією дорослого;
- розпусні розмови із дитиною, у тому числі телефонні дзвінки;
- спостерігання за дитячими статевими органами;
- ексгібіціонізм (насильний показ своїх статевих органів).

Кожен зі способів такого кримінального правопорушення до неповнолітньої особи є надзвичайно небезпечним, оскільки настання негативних наслідків не уникнути.

В) Сексуальне насильство, ще й вчинене групою осіб, безсумнівно залишить певні сліди після вчинення такого кримінального правопорушення.

Перш ніж переходити до опису слідів, варто зазначити що ними можуть бути не лише сліди на тілі потерпілої особи, а ще й сліди на психіці неповнолітньої особи.

Серед слідів цього кримінального правопорушення можна виділити наступні:

- розірваний одяг;
- садни на тілі потерпілої особи;
- гематоми як на тілі, так і на статевих органах;
- біологічні сліди сексуального насильства, а саме це зразки сперми чи сліди еякуляції особи чи осіб, які вчинили таке кримінальне правопорушення;
- біологічні сліди потерпілої особи;
- сліди боротьби, наприклад зразки шкіри злочинця під нігтями потерпілої особи, та подрипини безпосередньо на тілі ініціатора кримінального правопорушення;
- жир-потові виділення;
- різні елементи одягу: гудзики, шматки речей, спідня білизна;
- залишені на місці вчинення кримінального правопорушення речі.

Щодо слідів, які залишають слід на психіці дитини варто зазначити, що це є одними із найважчих наслідків, оскільки може залишитись на все життя. Неповнолітня дитина, особливо та, яка перебуває у періоді статевого дозрівання може вважати, що те, що з нею відбулося є нормою, вона такі дії може сама ж транслювати у майбутньому відносно інших осіб. Неповнолітня особа після пережитого, може замкнутись у собі і нікому не розповідати, що з нею відбувалося, або відбувається й надалі. Після тривалої замкнутості це може призвести до таких діагнозів, як депресія та інші, що може дійти аж до самогубства. Або ж навпаки, після сексуального насильства потерпіла особа може бути гіперактивною, було доведено, що діти після пережитого, хочуть нанести таку ж шкоду оточуючим у даний період або ж у своєму дорослому житті, що є більш розповсюдженим випадком. Якщо сексуальне насильство було вчинене щодо неповнолітньої особи жіночої статі, у майбутньому наслідком може бути те, що в неї буде агресивна поведінка щодо своїх дітей або ж до усіх дітей, а також відмова народжувати. Дівчата часто починають займатися проституцією, а щодо хлопців, то в них порушується статевая орієнтація.

Діти, які зазнали сексуального насильства, часто направляють свою агресію на слабших від них, тобто, це можуть бути молодші діти або навіть тварини. Вони переносять свій біль на них шляхом завдання їм болю та страждань.

Наслідки можуть бути і віддаленими, тобто, у майбутньому це може проявлятися у тому, що потерпіла особа не зможе реалізувати себе як дівчина чи хлопець, як чоловік чи жінка, оскільки після такої психологічної травми зазвичай втрачається здорове уявлення про те, що даний сексуальний акт може відбувати не інакше, ніж із застосуванням насильства. Також до віддалених наслідків можна віднести алкоголізм, деліквентну та адитивну поведінку [3, с. 2].

Г) Оскільки у цій дипломній роботі розглядається кримінальне правопорушення у вигляді вчинення сексуального насильства групою осіб, варто розібрати кожну потенційну особу такого кримінального правопорушення. У вчиненні кримінального правопорушення групою осіб присутній певний розподіл ролей.

Загалом особа кримінального правопорушення характеризується низкою ознак та особливостей. Доволі часто деліквентна поведінка особи проявляється із раннього дитинства агресивністю та цинізмом щодо інших осіб. У свідомому дорослому житті такі особи, особливо чоловіки, цинічно та зверхньо ставляться до жінок осіб протилежної статі, що є проявом патріархального або матріархального суспільства. Способами такої поведінки у соціумі може бути демонстрація геніталій, агресивність, або ж навпаки, така особа може бути замкнутою у собі, що часто є відголоском із дитинства, де заборонялося висловлювати свої переживання та свої погляди, а безпосередньо під час вчинення кримінального правопорушення у вигляді сексуального насильства така особа “висловлює” усе не сказане.

У більшості злочинців було виявлено певний психічний розлад під назвою парафілія, тобто збочений сексуальний потяг. Це може тривати від самого дитинства, оскільки у дітей часто виникають збочені фантазії, що, знову ж таки, може бути наслідком застосування різного роду насильства до них. Насильники ставляться до потерпілої особи як до бездушного предмета, завдаючи їй болю та страждань.

Статистичні дані вказують на те, що сексуальне насильство вчиняється стосовно представників суспільства раннього віку та до осіб бальзаківського віку. Статистичні дані також вказують на освітній рівень злочинців, що у більшості з них була середня та неповна освіта. Переважна більшість таких кримінальних правопорушень вчиняється злочинцями у тому регіоні, де вони безпосередньо проживають. Не менш важливим аспектом є місце вчинення кримінального правопорушення, яке обирає злочинець. Переважно це безлюдні місця, де потерпіла особа не зможе втекти та попросити когось про допомогу, де можна зробити усі протиправні дії, пов’язані із вчиненням сексуального насильства без свідків та без перешкод.

Перед вчиненням сексуального насильства щодо особи кримінальний правопорушник контактує із особою, часто вона не є проти цього, але варто зазначити також про те, що частина з них переходить до безпосереднього сексуального насильства без контакту з жертвою.

Тобто, якщо говорити в загальному про особу кримінального правопорушення, можна стверджувати про наявність в неї певних ознак, а саме:

- цинізму;
- агресивності;
- наявності в особи психічних відхилень;
- деліквентної поведінки у соціумі;
- неможливості контролювання власних емоцій та сексуального потягу;
- низького освітнього рівня;
- вчинення кримінального правопорушення переважно за місцем власного проживання;
- аморальності.

Щодо усіх учасників такого кримінального правопорушення, то варто загалом описати види співучасників. Серед них ст. 27 КК України вирізняє наступних:

- виконавець;
- організатор;
- підбурювач;
- пособник.

Варто розглянути усіх їх у контексті вчинення сексуального насильства щодо неповнолітньої особи.

Виконавцем сексуального насильства є та особа, яка безпосередньо виконує таке кримінальне правопорушення щодо потерпілої особи різними способами та методами, про які зазначалося у пункті “Б” про способи вчинення кримінального правопорушення. Ця особа більшою мірою характеризується цинізмом, моральністю та психічними відхиленнями. Організатор у цьому кримінальному правопорушенні – це та особа, яка безпосередньо утворила цю групу осіб, яка організувала та керувала підготовкою та вчиненням кримінального правопорушення, особа яка забезпечувала фінансово це кримінальне правопорушення.

Щодо підбурювача сексуального насильства, тут варто зазначити, що він своїми умовляннями, підкупом, погрозою та примусом схиляв іншого співучасника до цього кримінального правопорушення, мав мотив та мету вчинити певні дії, що утворює суб’єктивну сторону кримінального правопорушення. Загалом мотив та мета – це факультативні ознаки суб’єктивної сторони кримінального правопорушення.

Щодо мотиву, то це певні спонукання вчинити певні протиправні дії щодо потерпілої особи, тобто, це усвідомлені дії, які характеризуються бажанням досягнути цієї мети. Серед мотивів можна виділити помсту та корисливість, що більш притаманне цьому кримінальному правопорушенню.

Щодо мети, то вона характеризується прямим умислом, і полягає у бажанні особи досягти певних наслідків. Кримінальні правопорушення, які вчиняються з певною метою, вчиняються лише з прямим умислом.

Пособником є та особа, яка давала поради та вказівки щодо вчинення кримінального правопорушення, усувала перешкоди до вчинення таких дій, також надавала різні знаряддя чи засоби, іншим чином сприяла приховуванню дій, що сприяли вчиненню кримінального правопорушення. У такому кримінальному правопорушенні як сексуальне насильство, пособник може виконувати такі дії:

- пошук або ж надання квартири, чи іншого місця, де відбуватиметься сексуальне насильство;
- надання знарядь для вчинення кримінального правопорушення, тобто у сексуальному насильстві ними можуть бути предмети, якими безпосередньо вчинятимуться дії сексуального характеру, також це може бути надання фото- та відеоматеріалів, які змушуватиме дивитись безпосередній виконавець правопорушення, або ж виконання фото- та відеозйомки для майбутнього розповсюдження в якості порнографічних матеріалів із участю неповнолітньої особи, допомога із супротивом жертви також є дією, яку виконує пособник у такому кримінальному правопорушенні;
- охорона території та місця вчинення кримінального правопорушення, щоб це кримінальне правопорушення відбулося без свідків;
- якщо такі дії, призвели до смерті особи, це допомога при похованні та переховуванні тіла потерпілої особи;
- приховування факту та знарядь кримінального правопорушення.

Усі перераховані співучасники сексуального насильства, характеризуються перерахованими вище ознаками особи кримінального правопорушення, а саме: цинізм; агресивність; присутність у особи психічних відхилень; деліквентна поведінка у соціумі; неможливість контролювання власними емоціями та сексуальним потягом; низький освітній рівень; вчиняє кримінальне правопорушення переважно за місцем власного проживання; аморальність тощо.

Вчинення сексуального насильства групою осіб щодо неповнолітньої особи є надзвичайно складним та аморальним кримінальним правопорушенням, оскільки настання жахливих наслідків, які можуть залишитись у потерпілої особи на все життя, неминучі.

Д) Місце і час вчинення кримінального правопорушення є надзвичайно важливими при розслідуванні кримінального правопорушення. Вони дають змогу визначити суспільну небезпечність, мотив та мету певних дій.

Час вчинення кримінального правопорушення – це певний проміжок часу, під час якого було вчинено кримінальне правопорушення і настали певні наслідки [1, с. 26].

Місцем вчинення кримінального правопорушення є певна територія, де було вчинено та закінчено це кримінальне правопорушення, та де настали певні наслідки [2, с. 129].

Висновки. Підсумовуючи викладене вище, можна дійти висновку, що таке кримінальне правопорушення є вкрай цинічним та страшним посяганням на статеву недоторканість і свободу неповнолітньої особи. У зв'язку із вчиненням такого кримінального правопорушення у потерпілої особи можуть виникнути негативні наслідки, які пов'язані як зі здоров'ям, так і з психікою дитини. Також варто зазначити, що існує безліч форм вчинення сексуального насильства, які важко довести, оскільки багато з них відбувається без тактильного контакту з жертвою. Проаналізувавши криміналістичну літературу, можна сказати, що криміналістична характеристика складається з таких елементів як предмет посягання, спосіб вчинення та приховання кримінального правопорушення, найбільш характерні сліди, пов'язані з насильством, особа кримінального правопорушення, особа потерпілої (чи потерпілого), місце і час вчинення кримінального правопорушення, обстановка кримінального правопорушення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Василенко В. Д. (2015). Поняття часу вчинення злочину як ознаки об'єктивної сторони складу злочину: порівняльний аналіз. *Судова апеляція*. № 1(38). С. 25–30.
2. Мороз В. Г. (2014). Поняття місця вчинення злочину як ознаки об'єктивної сторони злочину. *Юридична наука*. № 5. С. 122–136.
3. Стромило А. П., Мукомел С. А. *Насильство над дітьми і його наслідки*. УДК 317.013.77 С. 139–142.
4. Салтевський М. В. (2008). Криміналістика (у сучасному викладі) : підруч. / М. В. Салтевський. К.: Кондор, 2008. С. 130–133
5. Гавло В. К. (1980). К вопросу о криминалистической характеристике преступлений (Статья первая). *Вопросы повышения борьбы с преступностью*. С. 123.
6. Видонов Л. Г., Видонов В. Л. (1984). К вопросу о криминалистической характеристике преступлений и закономерных связях между ее элементами. *Криминалистическая характеристика преступлений*. С. 97.
7. Коваль М. М. (2015). Forensic characterization of torture. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. : "Юриспруденція"*. Вип. 14, т. 2. С. 121–123.
8. Танасевич В. Г., Образцов В. А. (1976). О криминалистической характеристике преступлений. *Вопросы борьбы с преступностью*. Вып. 25. С. 94–104.

REFERENCES

1. Vasylenko V. D. (2015). *Ponyattya chasu vchynennya zlochyynu yak oznaky obyektyvnoyi storony skladu zlochyynu: porivnyal'nyy analiz* [The concept of the time of the crime as a sign of the objective side of the crime: a comparative analysis]. *Sudova apelyatsiya*. № 1(38). P. 25–30.
2. Moroz V. H. (2014). *Ponyattya mistysya vchynennya zlochyynu yak oznaky ob'yektyvnoyi storony zlochyynu* [The concept of the crime scene as a sign of the objective side of the crime]. *Yurydychna nauka*. № 5. P. 122–136.
3. Stromylo A. P., Mukomel S. A. *Nasyl'stvo nad dit'my i yoho naslidky*. UDK 317.013.77 P. 139–142.

4. Saltevs'kyi M. V. (2008). *Kryminalistyka (u suchasnomu vykladi)* [Forensics (in modern terms)]. Kyiv: Kondor, 2008. P. 130–133.
5. Havlo V. K. (1980). *K voprosu o krymynalystycheskoy kharakterystyke prestuplenyy (Stat'ya pervaya)* [On the question of forensic characterization of crimes (Article one)]. *Voprosy povysheniya borby s prestupnostyu*. P. 123.
6. Vydonov L. H., Vydonov V. L. (1984). *K voprosu o krymynalystycheskoy kharakterystyke prestuplenyy y zakonomernykh svyazyakh mezhd u ee élementamy* [On the question of the forensic characterization of crimes and natural connections between its elements]. *Krymynalystycheskaya kharakterystyka prestuplenyy*. P. 97.
7. Koval' M. M. (2015). *Forensic characterization of torture*. *Naukovyy visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu*. Ser. : “Yurysprudentsiya”. Vyp. 14, t. 2. P. 121–123.
8. Tanasevych V. G., Obraztsov V. A. (1976). *O krymynalystycheskoy kharakterystyke prestuplenyy* [On the forensic characterization of crimes]. *Voprosy bor'by s prestupnost'yu*. Vyp. 25. P. 94–104.

Дата надходження: 26.05.2021 р.

Oleksiy Humin

Lviv Polytechnic National University,
Educational and Scientific Institute of Law,
Psychology and Innovative Education,
doctor of law,
Head of the Department of Criminal Law and Procedure

Viktoria Petryk

Lviv Polytechnic National University,
Educational and Scientific Institute of Law,
Psychology and Innovative Education,
higher education seeker

CRIMINAL CHARACTERISTICS OF SEXUAL VIOLENCE COMMITTED BY A GROUP OF PERSONS AGAINST A MINOR

The process of successfully investigating crimes against sexual freedom and sexual integrity depends directly on how correctly and clearly the forensic characterization of the criminal offense has been established. In cases where a criminal offense is committed by a group of persons, as well as against a minor, during the investigation, investigators have many difficulties. Therefore, it is important to give a correct description of this criminal offense, and provide answers to some questions.

The article is devoted to the forensic characterization of sexual violence committed by a group of persons against a minor, as provided in Art. 153 of the Criminal Code of Ukraine. The importance of researching this issue is that in order for this criminal offense to be successfully solved, and all the perpetrators to be punished, it is necessary to give the correct description of this criminal offense. Particular attention is paid to such issues as the subject of encroachment, methods of committing a criminal offense, the characteristic traces left by the commission of this criminal offense, the person of the criminal offense, the person of the victim, the place and time of the crime, and the circumstances of the offense.

The question was revealed what methods can be used in committing a criminal offense, they are directly: forcing a child to masturbate in the presence of an adult, forcing certain imitations with the genitals of an adult, forcing a child to touch his own genitals, forcing oral, vaginal and anal intercourse, sexual intercourse with relatives (incest), footjob (stimulation of the genitals with the feet), frothing (friction of two penises), tribadism (used between females, is the friction of the vulva), imitation of sexual intercourse with a finger, violent petting.

The subject of the study is the regularities of the forensic characterization of a criminal offense related to sexual violence by a group of persons against a minor.

Key words: forensic characteristics, minor, group of persons, sexual violence.